

Uchwała Nr 4200/II/189/2017
z dnia 29 listopada 2017 roku
II Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

w sprawie: opinii o możliwości spłaty przez Powiat Żywiecki długoterminowego kredytu w kwocie 2.207.944 zł.

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący: Bernadeta Dziędziak
Członkowie: Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Powiat Żywiecki** kredytu długoterminowego w kwocie 2.207.944 zł – **z zastrzeżeniami** zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Powiat Żywiecki została wydana w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązań. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest uchwała Rady Powiatu w Żywcu Nr XXX/257/2017 z dnia 30 sierpnia 2017 roku w sprawie

zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2017 roku, zmieniona Uchwałą Nr XXXI/270/2017 z dnia 25 września 2017 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXX/257/2017 Rady Powiatu w Żywcu z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2017 roku. Zgodnie z uchwałami kredyt w kwocie 2.207.944 zł - z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych inwestycyjnych zadań drogowych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskiej (EFRROW) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - zostanie zaciągnięty w dwóch transzach:

- w 2017 roku – kwota 795.726 zł, w tym:
 - na wydatki finansowane ze środków EFRROW – 448.447 zł
 - na wydatki finansowane ze środków własnych – 347.279 zł
- w 2018 roku – kwota 1.412.218 zł, w tym:
 - na wydatki finansowane ze środków EFRROW – 798.372 zł
 - na wydatki finansowane ze środków własnych – 613.846 zł

Splata kredytu nastąpi w 2019 roku z dochodów budżetu Powiatu. Zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel *in blanco*.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Powiatu Żywieckiego, w której wyniku ustalono, co następuje:

Budżet Powiatu na 2017 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	135.880.987,95 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	10.741.823,00 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- wnioskowanego kredytu	w kwocie	795.726,00 zł,
- pozostałych kredytów	w kwocie	4.515.912,00 zł,
- wolnych środków	w kwocie	5.430.185,00 zł,
- wydatki ogółem	w kwocie	142.958.682,95 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	3.664.128,00 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- spłaty kredytów i pożyczek	w kwocie	3.664.128,00 zł,

Uchwała budżetowa Powiatu Żywieckiego podjęta na 2017 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077), określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji na realizację zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów

Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 2.207.944 zł, w tym na wyprzedzające finansowanie - kwota 1.246.819 zł oraz na planowany deficyt - kwota 961.125 zł. Zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania wyczerpuje powyższy limit.

Budżet na 2017 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Tę zasadę równoważenia budżetu w części bieżącej przyjęto również w kolejnych latach.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Powiecie Żywieckim jest uchwała Rady Powiatu w Żywcu Nr XXIII/214/2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu w Żywcu na lata 2017-2023 wraz z jej zmianami. Obecnie wieloletnia prognoza finansowa obejmuje lata 2017-2024. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia, w tym także kredytu którego dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań.

Zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, a także potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ww. ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów ogółem budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten wyliczany jest - jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Ponadto przy ustalaniu tej relacji uwzględnia się wyłączenia określone w art. 243 ust. 3 i ust. 3a oraz art. 243a tej ustawy oraz ewentualne wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U.

z 2012 r. poz. 1456 z późn. zm.) i z art.121a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1241 z późn. zm.).

Z opracowanej wieloletniej prognozy finansowej Powiatu wynika, że w latach 2017-2019, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami - zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, gdyż planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Powiatu, w stosunku do planowanych dochodów ogółem jego budżetu, w każdym roku objętym prognozą nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te wynoszą:

- w roku 2017- **3,69 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **6,82 %**,
- w roku 2018- **4,50 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **7,10 %**,
- w roku 2019- **5,82 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **8,17 %**.

Należy dodać, że po uwzględnieniu danych z wykonania budżetu 2016 roku omawiana relacja ulega poprawie w latach 2017-2019 w ten sposób, że występująca różnica do granicznego wskaźnika powiększa się z 3,13% do 4,03% w 2017 roku, z 2,60% do 3,51% w 2018 roku oraz z 2,35% do 3,26% w 2019 roku. **Niemniej jednak, nawet po uwzględnieniu danych z wykonania budżetu roku 2016 relacja z art. 243 ustawy w 2019 roku będzie zachowana dopiero po uwzględnieniu kwot wyłączeń z tytułów określonych w art. 243 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy.**

Z dodatkowych wyjaśnień złożonych przez Zarząd Powiatu Żywieckiego na żądanie tutejszej Izby, pismem Nr FN.301.1.2017 z dnia 23 listopada 2017 roku, korygowanego pismami z dnia 24 listopada 2017 roku oraz z dnia 27 listopada 2017 roku w zakresie załącznika pn. „Wyłączenia wskazane w Uchwale Zarządu Powiatu Nr 836/17/V z dnia 14 listopada 2017 roku” wyjaśniono, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Żywieckiego w ramach zastosowanych w 2019 roku wyłączeń w wysokości 10.689.441 zł /w wierszu [5.1.1.1] tj. „kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy”/, kwota 1.246.819 zł dotyczy przedmiotowego kredytu w części na wydatki finansowane ze środków EFRROW. Zgodnie z tymi wyjaśnieniami realizacja zadania „Przebudowa dróg powiatowych w ramach programu PROW 2014-2020” nastąpi w 2018 roku, z kolei końcowy przelew refundacji środków z art. 5 ust. 1 pkt 2 nastąpi w ciągu 36 miesięcy od daty podpisania umowy o dofinansowanie (umowa z dnia 28.07.2016 roku). **W nawiązaniu do powyższego Skład Orzekający przypomina, że wyłączenia z art.**

243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych stosuje się w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (termin ten nie ma jedynie zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a ust. 3 art. 243 ustawy). Ponadto z przepisu ust. 4 art. 243 tej ustawy wynika, że w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostały przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot, lub kwotę związaną z niespełnieniem warunków, o których mowa w tych przepisach.

Ponadto Skład wnosi zastrzeżenia, gdyż niewykonanie planowanych dochodów ze sprzedaży majątku w wysokości 508.735 zł w 2017 roku oraz 700.000 zł w 2018 roku grozi pogorszeniem relacji z art. 243 ustawy, a trzeba dodać, że dotychczasowe wykonanie tych dochodów w Powiecie kształtowało się na niższych poziomach niż aktualnie planowane, a według danych wynikających ze sprawozdań za III kwartały tego roku wynosiło zaledwie 8.672,04 zł. Skład zwraca też uwagę na planowany znaczny wzrost nadwyżki operacyjnej, stanowiącej różnicę pomiędzy bieżącymi dochodami, a wydatkami budżetu w roku 2018 (14.167.796 zł) i kolejnych, w stosunku do roku 2017 (9.798.039 zł) i lat wcześniejszych. W dołączonych do uchwały objaśnieniach nie odniesiono się do przesłanek prognozowania tej wielkości. Brak realizacji nadwyżki operacyjnej na prognozowanym stosunkowo wysokim poziomie wpłynie bardzo niekorzystnie na spełnienie relacji z art. 243 ustawy. Należy dodać, że planowane zadłużenie Powiatu w 2018 roku wynosi 54.297.930 zł, co stanowi stosunkowo wysoki poziom ok. 38% planowanych w tym roku dochodów budżetu ogółem.

Ze względu na fakt, iż kredyt zostanie zaciągnięty w transzach, Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia w uchwale budżetowej podejmowanej na 2018 rok stosownych zapisów dotyczących przedmiotowego kredytu, a w szczególności właściwych kwot przychodów z tego tytułu, rozchodów oraz planowanego deficytu budżetu.

Przy wydawaniu niniejszej opinii o możliwości spłaty kredytu, Skład Orzekający dokonał analizy sytuacji finansowej Powiatu, uwzględniając dane dotyczące lat przyszłych, które zostały zawarte w ostatniej zmianie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy

finansowej, tj. w Uchwale Zarządu Powiatu w Żywcu Nr 852/17/V z dnia 27 listopada 2017 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu w Żywcu na lata 2017-2024.

W związku z tym, że zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel własny *in blanco*, Skład zaleca sporządzenie deklaracji wekslowej.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziędziak